

lens Undervisning. (Ploug: Nei!). Ja, det ærede Medlem siger: Nei, og jeg kan ogsaa tænke mig, hvorfor. Han vil nemlig gjøre gjældende, at de Børn, der ville søge den mere realistiske Uddannelse, jo dog ville blive underviste i Latin i de første Klasser af Skolen, og at det Æneste, der foregaar, og som med Hensyn til dette Punkt indeholder nogen Forandring i det nu Bestaaende, er, at de ikke ville blive underviste i Latin tillige i sidste Klasse, og at dette Undervisningsfag derfor heller ikke bliver noget Examinationsfag ved den endelige Examen. Men jeg er bange for, at dette vil føre til, at de paagjældende Børn i Virkeligheden ikke ville modtage nogen Uddannelse i Latin, som det er værdt at tale om. Naar det nemlig fra første Færd af vides, at en vis Undervisning skal standse, naar de Unge have naaet den Alder, hvori de egentlig først ret med Forstand kunne tilegne sig Noget, og naar det fremdeles vides, at et vist Fag ikke vil faa nogen Indflydelse paa den endelige Afgangsprøve for dem, saa er jeg bange for, at dette saaledes vil lamslaa den hele Undervisning i Faget, at det i Virkeligheden ikke vil komme til at udøve nogen væsentlig Indflydelse paa de Paagjældendes Dannelse. Og jeg er derfor ogsaa bange for, at, naar der først derefter er gaaet et Par Aar hen, hvori de Paagjældende ikke have bekræftiget sig med dette Fag og ikke have faaet Leilighed til at nyde Undervisning dert, saa vil det, som de i deres Barndom have lært deraf, være sporløst forsvundet. Jeg tror altsaa at man maa gjøre sig fortrolig med den Tanke, at disse Realstudenter — om jeg maa kalde dem saaledes med eet Ord — ikke i Virkeligheden ville komme til at besidde nogen egentlig klassisk Dannelse. Men det er nu dette, som for mig stiller sig som særdeles betænkelig: saaledes at ville indføre i Universitetsstudierne Menneſker, hvis Fordannelse ikke hviler paa det traditionelle Grundlag, som man vistnok, saavidt mig bekjendt, endnu allevegne fastholder som Grundlaget for den egentlige Universitetsdannelse. Jeg tør, som sagt, ikke tillægge min Mening om dette Punkt nogen stor Vægt, og jeg vil derfor heller ikke sige, at jeg af den Grund, som jeg saaledes

her har fremsat, ubetinget vil stemme mod Forslaget; men jeg har dog troet at burde fremhæve den omtalte store Betænkelighed. — Jeg skal endnu sige til, at, hvis der kunde være noget Haab om, at Sagen i et Udvalg vilde blive overveiet fra denne Side, saa vilde jeg være tilbøjelig til at stemme for et Forslag om Nedsættelsen af et Udvalg. Dersom det derimod maa antages, at det nu er slaaet saaledes fast, at vi skulle ind paa den omhandlede Tvedeling, at et eventuelt Udvalg egentlig slet ikke vilde komme til alvorlig at drøfte Sagen fra denne Side, ja, saa skulde jeg rigtig nok mene, at de andre Punkter, der staa tilbage at afgjøre, neppe ere af den Betydning, at de ville nødvendiggjøre et Udvalgs Nedsættelse. Jeg tror, at det netop er med Hensyn til Principet, at der er Betænkeligheder tilføede. Tør man antage, at Thinget i det Hele ikke vil give sig ikast med dette Spørgsmaal, idet det enten ikke vil tillægge de Indvendinger, som jeg her har anført, nogen Betydning, eller idet det siger, at, selv om der kan være Grund til at nære nogen Betænkelighed, saa vil man dog ligeoverfor Tidens Strømning ikke fastholde den, saa tror jeg, som sagt, at de andre Ting, der kunne fremkalde Meningsforskjel, ikke ere af større Betydning, end at man ved Endringsforslag uden Udvalg vil kunne drage Ansvar for, at Lovforslaget bliver bragt i en saadan Stand, at det maa kunne tilfredsstille Thinget. Jeg gaar herved for min Part ud fra, at der ikke her i Thinget er nogen Stemning for Tvedelingen, saa at der vel altsaa kun vil blive Spørgsmaal om at føre Lovforslaget, saaledes som det foreligger, tilbage enten til Regeringens oprindelige Forslag eller til Udvalgets Mindretals Forslag i det andet Thing.

Jeg skal endnu bemærke, at jeg vel ikke tror, at de Klager over Overanstrengelse, der nu føres, have overordentlig meget at betyde. Men jeg tror dog, at et meget væsentligt Gode i saa Henseende vil naas ved den foreslaaede nye Ordning, og jeg tror tillige, at det er et Gode, der maa tilstræbes og naas paa en eller anden Maade, nemlig en Indskrænkning af Skoletiden. Jeg tror, at, hvad der egentlig er den vigtigste Hilde til Overanstrengelse